

IV. Informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2014

Ministerstvo financí vypracovává pravidelně k pokladnímu plnění státního rozpočtu za 1. a za 1. až 3. čtvrtletí informaci pro rozpočtový výbor¹¹ o tom, jakým způsobem je naplňován Konvergenční program ČR¹².

Podle aktuálních odhadů odeslaných Eurostatu k 1. 10. 2014 očekává MF v roce **2014 vládní deficit**¹³ ve výši 63,6 mld. Kč, tj. **1,5 % HDP**. Aktuální odhad naznačuje, že **vládní deficit bude mírně nižší než cíl stanovený v Konvergenčním programu** (duben 2014) vládou. Toto snížení by mělo činit **0,3 p.b.**, deficit sektoru vládních institucí¹⁴ by tak měl zůstat **hluboko pod hranicí referenční hodnoty Maastrichtských kritérií**.

Na základě aktualizované predikce by **vládní dluh** měl ke konci roku 2014 dosáhnout hodnoty 1 881,0 mld. Kč, tj. **44,1 % HDP**.

Tabulka č. 13: Vládní deficit podle subsektorů v letech 2013–2014 a porovnání s Konvergenčním programem (duben 2014)

		Notifikace k 1.10.2014		KoPr 2014	Rozdíl
		2013	2014		
		(1)	(2)	(3)	(2) - (3)
Saldo sektoru vládních institucí	<i>v mld. Kč</i>	-53,2	-63,7	-73,3	9,6
	<i>v % HDP</i>	-1,3	-1,5	-1,8	0,3
ústřední vládní instituce	<i>v mld. Kč</i>	-68,3	-77,8	-79,1	1,4
	<i>v % HDP</i>	-1,7	-1,8	-2,0	0,1
místní vládní instituce	<i>v mld. Kč</i>	14,2	14,1	6,3	7,7
	<i>v % HDP</i>	0,3	0,3	0,2	0,2
fondy sociálního zabezpečení	<i>v mld. Kč</i>	0,9	0,0	-0,5	0,5
	<i>v % HDP</i>	0,0	0,0	0,0	0,0

Do výše deficitu a dluhu sektoru vládních institucí v poměru na HDP se promítla revize národních účtů, která souvisí s novou metodikou ESA 2010 (např. v roce 2013 je nominální HDP vyšší o 5,2 %).

Oproti změně metodiky z ESA 95 na ESA 2010 zařadil ČSÚ navíc do sektoru vládních institucí Českou exportní banku. Ta např. v roce 2013 zvýšila dluh sektoru vládních institucí o 87,3 mld. Kč a deficit naopak zlepšila o 1,9 mld. Kč.

Podle odhadu MF se aktualizované saldo vládního sektoru pro rok 2014 ve srovnání s Konvergenčním programem (duben 2014) zlepšil o 9,6 mld. Kč. Ke zlepšení dojde u všech subsektorů. Nejvíce se na něm podílejí ústřední vládní instituce (částkou 7,7 mld. Kč) a

¹¹ Vypracovávání této informace plyne z usnesení rozpočtového výboru PSP ČR č. 128 ze dne 28. dubna 2011, ve kterém byl ministr financí požádán o aktuální odečet vždy k termínu čtvrtletního pokladního plnění.

¹² Konvergenční program ČR je zásadním strategickým dokumentem zpracovávaným Ministerstvem financí ČR. Od roku 2011 je publikován vždy koncem dubna. Dokument specifikuje základní souhrnné fiskální údaje a nejvýznamnější připravovaná opatření s rozpočtovým dopadem formou střednědobé fiskální strategie vlády. Blíže a aktuální znění viz www.mfcr.cz/kopr.

¹³ Deficit je definován jako čisté výpůjčky sektoru vládních institucí v metodice ESA 95.

¹⁴ Sektor vládních institucí zjednodušeně obsahuje organizační složky státu (státní rozpočet bez prostředků EU) a jejich příspěvkové organizace, státní fondy, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, rozpočty obcí, krajů a jejich příspěvkových organizací a hospodaření zdravotních pojišťoven (blíže viz Metodická příručka k fiskálnímu výhledu ČR: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/fiskalni-vyhled/2013/fiskalni-vyhled-cr-listopad-2013-15290>)

v menší míře pak místní vládní instituce (zlepšení o 1,4 mld. Kč). Také fondy sociálního zabezpečení očekávají o 0,5 mld. Kč lepší výsledek svého hospodaření, než se původně předpokládalo.

Kvantifikace rozdílu mezi aktuálním odhadem (v metodice ESA 2010) jednotlivých položek a Konvergenčním programem (v metodice ESA 95) je obtížné, neboť se změnilo jejich obsahové vymezení. Oproti očekáváním z dubna 2014 došlo k revizi předpokladů směrem dolů u celkových daňových příjmů, především u spotřebních daní z tabáku. Naopak vyšší bude růst mezd a platů, výdajové dotace a také výdaje na zdravotní péči.

U vládního salda dojde v roce 2014 k mírnému meziročnímu zhoršení o 10,5 mld. Kč, na kterém se budou podílet všechny subsektory. Hospodaření ústředních vládních institucí se zhorší o 9,5 mld. Kč, u místních vlád lze očekávat nepatrné zhoršení přebytku o 0,1 mld. Kč, a výsledek u fondů sociálního zabezpečení bude horší o 0,9 mld. Kč.

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že ČR poprvé po 9 letech od vstupu do Evropské unie splnila v roce 2013 i střednědobý rozpočtový cíl, který byl stanoven jako strukturální deficit v úrovni 1 % HDP. Saldo očištěné o vliv hospodářského cyklu a bez jednorázových a přechodných operací, které rovněž nemají vliv na strukturální saldo, dosáhlo díky výsledku hospodaření za rok 2013 hodnoty -0,2 % HDP. Fiskální úsilí za rok 2013, tj. meziroční změna strukturálního salda, bylo, 1,4 p. b.

Úroveň vládního dluhu se stále pohybuje pod hranicí prohibitivní hodnoty 60 % HDP, a příznivě lze hodnotit skutečnost, že jeho meziroční dynamika růstu zpomaluje. V roce 2013 se meziročně zvýšila pouze 0,2 p.b. na 5,7 %. V roce 2014 pak lze očekávat meziroční pokles vládního dluhu o 1,6 p.b. na 44,1 % HDP, k poklesu v podílovém vyjádření dojde díky zefektivnění využití disponibilních prostředků jednotlivých subjektů vládního sektoru a také v souvislosti s růstem HDP zejména v důsledku nově použité metodiky ESA 2010. V porovnání s Konvergenčním programem (duben 2014) by se vládní dluh v roce 2014 měl zvýšit o 75,2 mld. Kč, přičemž odhadovaný dluh ČEB, která byla nově zařazena do vládního sektoru (její dluh nebyl součástí odhadu pro Konvergenční program) by měl činit 88,9 mld. Kč.